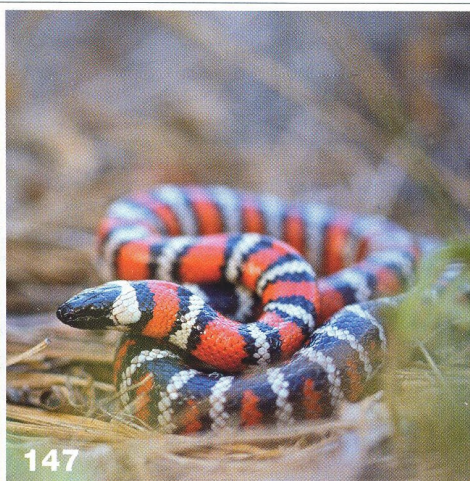

152

147

168

„Chovat se morálně něco stojí, a je-li cena příliš vysoká, lidé se rozhodnou, že se jim vyplatí podvádět.“

Petr Houdek v článku *Všichni krademe propisky* 138

ÚVODNÍK

Klam, moc a střet zájmů

IVAN BOHÁČEK

123

FÓRUM ČTENÁŘŮ

125

MOZAIKA

126

ZÁKULISÍ

130

Přetrvávající neshody ve fylogenezi savců

PAVEL DUDA

132

Mikrovlny na talíři

JANA DOSTÁLOVÁ, JIŘINA HOUSOVÁ, MILAN HOUŠKA

133

ROZHOVOR

Kompost je mikrobiologické muzeum

Rozhovor s Tomášem Cajthamlem o environmentální chemii

ONDŘEJ VRTIŠKA

134

TÉMA

138–149

Všichni krademe popisky

V době významných sportovních přenosů mladí muži častěji simulují nemoc

PETR HOUDEK

138

Klameme, když se nám to hodí

Česko a ostatní postkomunistické státy trpí klamem více než stabilní demokracie

MAREK PREISS, TEREZA PŘÍHODOVÁ

141

Pozor na zubaře s iluzí

Optický klam občas ovlivňuje zásadní rozhodnutí profesionálů

JAN KREMLÁČEK

144

Oklamaní samečci chutnají nejlépe

Zbraně života v boji o přežití - iluze, podvod, klam, faleš a přetvářka

PETR VESELÝ

147

Proč nádorové buňky

„kradou“ mitochondrie?

Úloha mitochondrií v nádorovém bujení a hledání nového přístupu k léčbě rakoviny

JIŘÍ NEUŽIL, JAKUB ROHLENA

150

Imunoterapie nádorových onemocnění

Nobelova cena za fyziologii a lékařství v roce 2018

VÁCLAV HOŘEJŠÍ

152

Toxická niva řeky Litavky

Následky historické těžby rud a povodní

TOMÁŠ NAVRÁTIL, TEREZA NOVÁKOVÁ

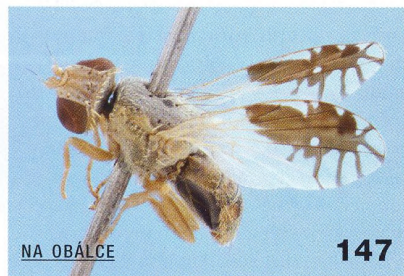
154

Zvítězí polymerní materiály nad mikrobiální rezistencí?

Boj s bakteriálními kmeny rezistentními vůči antibiotikům

DANIELA PLACHÁ

158

NA OBÁLCE

147

MUŠKA *Goniurellia longicauda* z čeledi vrtulovitých (Tephritidae), vědecky popsána teprve roku 1980. Proč mimetické skvrny na jejích křídlech připomínají mravence nebo pavouka, dosud není jasné. Délka těla 5 mm. Exponát ze sbírek Entomologického oddělení Národního muzea.

Snímek Michal Tkoč

NAD KNIHOU

Zdaleka nejde jen o „dědkologii“

O knize Milana Klímy

Od střízlíka přes člověka k vorvaňovi

JAN ROBOVSKÝ

160

Co jedli na Koňském trhu

Druhý díl seriálu

o archeologii Václavského náměstí

PETR STAREC, LENKA KOVAČIKOVÁ

162

Na bolest sádlo

Někdy pomohou i prostředky používané odedávna našimi předky

FRANTIŠEK VYSKOČIL

166

Fantóm rodu archeopteryxov

Archeopteryx - opeřený plaz, který přenesl dinosaury z minulosti do současnosti

MARTIN KUNDRÁT

168

Interstellar

Co by mohl být objekt

1I/2017 U₁ 'Oumuamua?

JAN VESELÝ

178

Jak a co se četlo za první republiky

Nejčtenější autoři dvacátých a třicátých let minulého století

JIŘÍ TRÁVNÍČEK

180

VERTIKÁLA – PŘED 70 A 140 LETY

183

JAZYKOVÝ KOUTEK

184

NAD KNIHOU

Praha minerály šňořená

MARTIN BOHATÝ

184

ARCHITEKTURA

Katedrála Panny Marie Andělské ve městě andělů

JIŘÍ TOUREK

186

Čtvrtky ve Viničné

CYKLUS pro příznivce biologie a netradičních přístupů k evoluční a obecně-biologické problematice. Přednášky začínají v 17.15 v posluchárně „Fotochemie“ v přízemí Přírodovědecké fakulty UK, Viničná 7, Praha 1. Součástí každé přednášky je diskuse, následovaná společným posezením v hospodě.

7. března
KONRAD TALMONT-KAMIŇSKI: Fear and ritual in the modern world
An evolutionary journey to the heart of a convenient misconception

14. března
PETR SLAVÍČEK: Nejste jako oni! Anebo jo?
Vědecké podvody včera, dnes a zítra

21. března
KAREL ČERNÝ: Umírání v čase černé smrti
Fenomén moru v dějinách medicíny

28. března
JAROSLAV PETR: Báječný nový svět 2.0
Geneticky vylepšené lidstvo už není sci-fi

4. dubna
MARTIN KOŠŤÁK: Primáti moří
Nové pohledy na evoluci hlavonožců

11. dubna
IVAN ČEPIČKA: Něco tady smrdí!
Symbiózy ve světě bez kyslíku

18. dubna
MARTIN HŮLA: A teď se ukaž, Darwine!
Co se nám líbí na květinách a proč

25. dubna
KATEŘINA SAM: Proč je svět zelený
Jak predátoři pomáhají rostlinám a jak spolu mluví

Science Café

CYKLUS neformálních diskusí s vědci v prostředí kaváren. Smyslem setkání je společné hledání otázek a odpovědí, představení vědců jako inspirativních osobností a prezentace konkrétních vědeckých výzkumů.

6. března, 19.00 hod.
SOŇA JONÁŠOVÁ: Cirkulární ekonomika
Science Café Kolín, Skautský institut v Kolíně, Kouřimská 105

12. března, 18.00 hod.
odborník z NÚDZ: Psychedelika v neurovědě a psychiatrii
Science Café České Budějovice, Horká vana, Česká 7

12. března, 18.00 hod.
HANA MATĚJOVSKÁ-KUBEŠOVÁ: Záhady našeho mozku
Science Café Brno, kavárna Trojka, Dominikánská 9

20. března, 19.00 hod.
PETR SCHEIRICH: Asteroidy a Země
Science Café Kladno, FBMI ČVUT, nám. Sítná 3105

26. března, 19.00 hod.
JIŘÍ ŠPALEK: Poznatky behaviorální ekonomie
Science Café Jihlava, Muzeum Vysočiny Jihlava - Expoziční budova, Masarykovo nám. 57-58

26. března, 19.00 hod.
JIŘÍ ŽÁRA: Virtuální a rozšířená realita
Science Café Nové Strašecí, kavárna Kaffka, Palackého 43

Kompletní program na sciencecafe.cz. Záznamy minulých přednášek jsou k vidění na slideslive.com/sciencecafe.

Errata & corrigenda

Ad Vesmír 98, 24, 2019/1: V článku *Nedopsaný příběh červeného sněhu* byl chybně popsán vliv řasami způsobeného zbarvení sněhu na albedo, byť důsledky tohoto vlivu byly uvedeny správně. Příslušná věta má znít: „Díky zbarvení sněhu se ale významně **zvyšuje** albedo sněhu, což znamená větší množství absorbované energie, a tedy i intenzivnější tání...“ Za chybu se omlouváme. -ov-

Knihy došlé do redakce

KEVIN DUTTON: Moudrost psychopatů (Svatí, špioni a sérioví vrazi)
Portál, Praha 2019, 320 stran, ISBN 978-80-262-1462-5

JOSEF BENDA: Sběrka starého umění Národní galerie v Praze a její předchůdci – od počátků k marné současnosti, 1. + 2. díl, Studie národohospodářského ústavu Josefa Hlávky
Studie národohospodářského ústavu Josefa Hlávky, Praha 2018, 728 stran, ISBN 978-80-88018-20-9

KRISTÝNA PINKROVÁ, MARTA ZEMANOVÁ: Příběhy pošt (Z historie poštovníctví na Domažlicku)
Nakladatelství Českého lesa, Domažlice 2018, 372 stran, ISBN 978-80-87316-84-9

Inzerce & komerční prezentace

Analagon	125
Czech Globe (VÚGZ)	172–173
Fakulta lesnická a dřevařská ČVUT v Praze	174–175
La Roche	171
Matematicko-fyzikální fakulta UK	161
Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v. v. i.	176–177

Vydavatel nese odpovědnost za obsah inzerce či komerční prezentace.

Vesmír vychází s podporou Syndikátu novinářů České republiky a NČLF

Vychází 86. číslo revue

ANALOGON

SURREALISMUS - PSYCHOANALÝZA - ANTROPOLOGIE - PŘÍČNÉ VĚDY

věnované tématu

Domov / Doupě / Identita

A. Breton: Bude nebude; A. Thirion: Revolucionáři bez revoluce; M. Leiris: Křídla unášející krev; S. Price a J. Jamin: Rozhovor s Michelem Leirisem; A. Jouffroy: Předstíhání přírody; V. Effenberger: Surrealistická poesie; J. Gracq: Veliká svoboda; I. Baron: Životní úpadek; J. Sádlo: Vox angelica; E. Ch. Gonatas: Okouzlen jsem kráčem; J. Richter: Kapitola 1; J. Janda: Tři básně; M. Jůza: Vltaviny vteřiny; I. Andrejsová: „Není mostů. Exil je přerušená stopa a znovuvynalezení řeči“; M. Vojtěchovský: Úpsych316a a Jedinečné Svatopětstělské Družstvo; UPSYCH - Interní nečasové materiály; S. Baron Cohen: Who is America; Anketa: Identita / Domov [I. Švankmajer, M. Stejskal, J. Kohout, K. Pliňosová, J. Gabriel, T. Kroupa, P. Martinec, R. Kubík, B. Solařík]; F. Dryje: Za naše barvy! [I. G. S. Evans: Snové výslechy; J. Koukal, J. Chuchma: Mnohé z toho, co Marx popisoval, přece vidíme kolem sebe (Rozhovor s filosofem Petrem Kuzelem); S. Komárek: Chumáčky opovázlivosti; J. Frommer: Psychoanalytické a sociologické aspekty změny osobní identity ve sjednoceném Německu; Pocta Pavlu Rezníčkovi [P. Král, A. Goldflam, M. Stejskal, J. Gabriel, B. Solařík, R. Kubík, J. Richter, J. Řehák, P. Motýl, F. Dryje, G. Dierna]; P. Rezníček: Srdce v lavóru; B. Solařík: Záměry a vzkazy [I]

Vydává: Sdružení Analogonu, Mezivřší 31, 147 00 Praha 4
Vydavatel + redakce: tel. 725 508 577; dryje@surrealismus.cz
Distribuce: KOSMAS, s. r. o., Lublaňská 34, 120 00 Praha 2 (tel: 222 510 749; www.kosmas.cz);
předplatné: Šimon Svěrák, analogon@analogon.cz,
tel: 777 019 240
www.analogon.cz